

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 21 mei 2019 met nummer RvVb-A-1819-1007
in de zaak met rolnummer 1718-RvVb-0384-A

Verzoekende partij de lv **MAARTEN HERTOGS**

vertegenwoordigd door advocaat Stijn VERBIST met woonplaatskeuze op het kantoor te 2000 Antwerpen, Graaf van Hoornestraat 51

Verwerende partij de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

Tussenkomen de partijen 1. de heer **Jozef VAN LOMMEL**
2. de heer **Paul THIJS**

vertegenwoordigd door advocaat Gregory VERHELST met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen, Uitbreidingstraat 2

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 19 februari 2018 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 21 december 2017.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de tussenkomen de partijen en derden tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Herentals van 31 juli 2017 ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het bouwen van een bio-legkippenstal, ontbossen van de percelen 200A en 213A en het aanleggen van een erfverharding op de percelen gelegen te 2200 Herentals, Hulzen 5, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie B, nummers 228F, 228 E, 228 D, 213A, 200A en 229C.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomen de partijen verzoeken met een aangetekende brief van 17 april 2018 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomen de partijen met een beschikking van 8 mei 2018 toe in de debatten.

De verwerende partij dient geen antwoordnota maar wel het administratief dossier in. De tussenkomen de partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een toelichtende nota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 30 april 2019.

Advocaat Joke DERWA, *loco* advocaat Stijn VERBIEST, voert het woord voor de verzoekende partij.

Advocaat Emile PLAS, *loco* advocaat Gregory VERHELST, voert het woord voor de tussenkomende partijen.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De verzoekende partij dient op 25 maart 2017 bij het college van burgemeester en schepenen van de stad Herentals een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “het bouwen van een bio-legkippenstal, ontbossen van de percelen 200A en 213A en het aanleggen van een erfverharding” op de percelen gelegen te 2200 Herentals, Hulzen 5.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Herentals-Mol’, vastgesteld met koninklijk besluit van 28 juli 1978 in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 2 mei 2017 tot en met 31 mei 2017, dienen de tussenkomende partijen elk een van de 167 bezwaarschriften in.

Het Departement Landbouw en Visserij adviseert op 10 mei 2017 gunstig.

De provinciale DIW adviseert op 22 mei 2017 voorwaardelijk gunstig.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 30 mei 2017 voorwaardelijk gunstig.

De technische dienst van de stad Herentals adviseert op 15 juni 2017 voorwaardelijk gunstig.

De brandweer adviseert op 28 juni 2017 voorwaardelijk gunstig.

De milieudienst adviseert voorwaardelijk gunstig.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 13 juli 2017 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen verleent op 31 juli 2017 een stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij. Het college beslist eensluidend aan het advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar :

“ ...

Toetsing aan de regelgeving en de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften Wetgeving

- *Het terrein ligt volgens het gewestplan Herentals-Mol (KB van 28 juli 1978) in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De bestemming van het gebouw, biologische*

legkippenhouderij, voldoet aan de geldende voorwaarden van het gewestplan. Uit het advies van het departement Landbouw en Visserij blijkt dat de voorliggende aanvraag, een volwaardig landbouwbedrijf betreft.

- Vlaamse codex ruimtelijke ordening en latere wijzigingen die hierop van toepassing zijn. De voorliggende aanvraag is niet in strijd met de bepalingen van dit decreet.
- Decreet van 27 maart 2009 betreffende grond- en pandenbeleid en latere wijzigingen die hierop van toepassing zijn. In het bijzonder boek 4 — titel 2: verwezenlijken van een bescheiden woonaanbod. Er is geen bescheiden last verbonden aan dit project.
- Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater van 5 juli 2013. Aan deze verordening wordt voldaan wanneer het advies van de technische dienst strikt wordt nageleefd.
- Het decreet van 1 juni 2012 houdende de beveiliging van woningen door optische rookmelders is niet van toepassing. De aanvraag omvat geen woning.
- Voor het project moet een baangracht overwelfd worden. De overwelving moet gebeuren volgens de bepalingen in het gemeentelijke reglement inzake baangrachtoverwelving van 10 oktober 2006. De bestaande baangrachtoverwelving naar de woning moet verdwijnen bij realisatie van de nieuwe oprit voor het terrein, die dan dienst zal moeten doen om zowel het bedrijf als de woning te ontsluiten. Dit is ook als voorwaarde in het advies van de technische dienst opgenomen.

MER-screening

Bij de voorliggende aanvraag is een ontheffing gevraagd en verkregen op de mer-plicht. Uit de motivatie in dat dossier blijkt dat een project-mer geen bijkomende of nieuwe gegevens over aanzienlijke milieueffecten zal bevatten.

Watertoets

Het voorliggende bouwproject heeft geen omvangrijke oppervlakte en ligt niet in een recent overstroomd gebied of een risicozone voor overstromingen. Daarom zal het schadelijke effect beperkt zijn. Enkel vermindert plaatselijk de infiltratie van het hemelwater in de bodem door de toename van de verharde oppervlakte. Voor het ontwerp werd het watertoetsinstrument op internet doorlopen. Daaruit volgt dat een positieve uitspraak mogelijk is als de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater wordt nageleefd. Zoals hoger al vermeld moeten de adviezen van de technische dienst en van de provinciale dienst integraal waterbeleid, nageleefd worden om aan deze verordening te kunnen voldoen. Onder deze voorwaarden is het ontwerp verenigbaar met de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid.

Planologische voorschriften

Er is geen BPA, RUP, rooilijnplan en/of verkavelingsvergunning van toepassing.

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

Functioneel — verenigbaarheid — verweving — relatie - mobiliteit

Het perceel ligt op ongeveer 3,9 km (vogelvlucht) ten noordoosten van de Grote Markt van Herentals. Het perceel ligt in de vallei van de Aa. De aanpalende percelen links en rechts van de bestaande woning zijn bebouwd met vrijstaande woningen. De omgeving wordt gekenmerkt door open landbouwgebied. De functie, van een biologisch landbouwbedrijf past in deze omgeving. Ook in het ruimtelijk structuurplan Herentals wordt aangegeven dat landbouwbedrijven in deze omgeving thuishoren.

De aanvraag heeft enige impact op de mobiliteit. Bij een bio-legkippenbedrijf worden onder andere eieren en kippen opgehaald en aangevoerd met vrachtwagens. De voorliggende wegen zijn ontstaan bij de ruilverkaveling in functie van de landbouw en het beheren van landbouwgronden. De vervoersbewegingen in functie van dit bedrijf zijn volgens de gegevens in de beschrijvende nota eerder beperkt. De weg Hulzen moet niet aangepast worden in functie van dit bedrijf.

De nieuwe oprit die men voorziet tot aan het bedrijf moet ook dienst doen als oprit tot de woning. De bestaande oprit naar de woning moet daarom verdwijnen, inclusief de bijhorende baangrachtoverwelving, zoals hoger al vermeld.

Ruimtelijk — schaalaspecten

Het terrein vormt de overgang tussen het open landbouwgebied van de vallei van de Aa aan de noordzijde en het natuurgebied de Kempische Heuvelrug aan de zuidzijde. Het terrein is bovendien gelegen in herbevestigd agrarisch gebied, dat dus maximaal ingericht moet kunnen worden in functie van landbouw. Dit nieuwe landbouwbedrijf voldoet aan dit gegeven.

Het bestaande reliëf wordt behouden volgens de ingediende documenten. Aan de bestaande perceelstructuur worden wijzigingen aangebracht, in die zin dat het geheel aan kadastrale percelen wordt samengevoegd voor 1 bedrijf.

De stal zou in feite fysisch 1 geheel moeten vormen met de woning. Dat dit bij deze bestaande woning niet evident is, kan begrepen worden, zeker door de nabijheid van buurwoningen en door de afstand die kippen moeten overbruggen om het volledige terrein te kunnen gebruiken als scharrelzone. Een maximale afstand tussen de bouwstrook van de woning en de stal is 30 m en kan verantwoord worden, zoals ook aangegeven in het advies van het departement Landbouw en Visserij. De inplanting van de stal respecteert voldoende afstand tot omliggende woningen. Door slechts 1 oprit voor zowel de woning te Hulzen 5 als de nieuwe stal toe te laten, wordt de eenheid tussen deze constructies nog meer benadrukt.

Door de voorgestelde inplanting en de afstand tot de meest nabijgelegen perceelgrenzen van aanpalende woningen, wordt gevraagd om aan deze zijde, ook een houtkant aan te planten met een breedte van minstens 5,00 m en om de draadafsluiting aan deze terreinen op minstens 5,00 m afstand tot de perceelgrenzen te zetten. Voor het terreinen met een grotere perceelsdiepte, betekent dit tot een diepte van 50,00 m, gemeten vanaf de rooilijn van de voorliggende straat. Enkel op die manier kunnen ook deze terreinen voldoende gebufferd worden.

Bij het bedrijf blijft de bestaande woning behouden. Met de voorliggende aanvraag wijzigt deze niet.

De schaal van de nieuwe stal wordt volgens de gegevens in het dossier afgestemd op de bestemming en is niet hoger dan de omliggende woningen.

Architectuur - cultuuraspecten — esthetiek

Het terrein is gelegen in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Vergunningsplichtige handelingen dienen onderzocht te worden of er bijkomende voorwaarden moeten opgelegd worden om verenigbaar te kunnen worden geacht met de specifieke schoonheidswaarden van het betrokken gebied. Deze kunnen betrekking hebben op architectuur, volume, materiaalgebruik, inrichting van het terrein,...

In dit specifieke landschappelijk waardevolle gebied is het dus aangewezen om voldoende aandacht te schenken aan de architecturale kwaliteit van de stal. Hierbij mag de functionaliteit niet uit het oog verloren worden. De voorgestelde stal past van vorm in haar omgeving. De gekozen materialen kunnen worden verantwoord voor stallen. Plaatmaterialen moeten voldoende residentieel worden toegepast om een kwalitatieve afwerking en inpassing in de omgeving te kunnen verkrijgen. In het bijzonder de gevels waarmee men met plaatmateriaal, de aanblik van gevelmetselwerk wil verkrijgen moet voldoende aandacht verkrijgen en voldoende duurzaam en kwalitatief uitgevoerd worden, zodat ook effectief dit beoogde effect bereikt kan worden.

Door het terrein maximaal te beplanten met houtkanten, hazelaars en bomen en door bovendien bestaande loofbomen te behouden, wordt de overgang die het terrein momenteel maakt tussen het open ruimtegebied van de Aa en het Natuurgebied van de Kempische Heuvelrug bewaard. Het beplantingsplan zoals voorgesteld, moet strikt uitgevoerd worden, rekening houdend dat de oprit van plaats zal wisselen met de 2 rijen

hazelaars aan de straatkant en dat er ten aanzien van de percelen met de aanpalende woningen ook nog een houtkant moet voorzien worden.

Het betrokken terrein of de aanpalende gebouwen genieten niet van enige bescherming als erfgoedwaarde en staan ook niet opgenomen in de inventaris van bouwkundig erfgoed.

Hinderaspecten - privacy — comforteisen

Verkeershinder wordt beperkt bij voorliggend bedrijf door het beperken van het aantal vervoersbewegingen, zoals beschreven in de bij het dossier gevoegde beschrijvende nota. De werken brengen het goede nabuurschap mogelijk in het gedrang. Langs percelen van de woningen links en rechts van de bedrijfswoning en stal, bij de woning te Hulzen 1 en bij de woning te Watervoort 129, moet het beplantingsplan ook voorzien in een 5,00 m brede houtkant en moet de draadafsluiting ook minstens 5,00 m naar binnen op het terrein geplaatst worden.

Hinder met betrekking tot schaduwwerking wordt niet verwacht.

De bouwheer van het project moet zelf rekening houden met eventuele andere wetgeving die van toepassing is om hinder te beperken (zoals burgerlijk wetboek, milieuwetgeving,...).

Impact op natuur - inkleding - buffering

Bij het dossier is een beplantingsplan gevoegd. Hiermee kan akkoord gegaan worden en het moet dan ook effectief zo uitgevoerd worden. Enkel langs de perceelgrenzen van de huiskavels van Watervoort 129 en Hulzen 1, 3 en 7 moet ook een 5,00 m brede houtkant voorgesteld worden moet ook de draadafsluiting op 5,00 m afstand tot de perceelgrenzen geplaatst worden. Zoals hoger al aangegeven betekend "de huiskavel" voor de woningen met een grote perceelsdiepte, tot een diepte van 50,00 m gemeten vanaf de rooilijn van de voorliggende straat. De breedte van 5,00 m betreft een standaardmaat die gebruikelijk wordt gehanteerd voor buffers bij hinderlijke activiteiten in de milieuwetgeving.

Advies

Gunstig rekening houdend met voormelde opmerkingen.

Volgende voorwaarden moeten worden nageleefd:

De bouwheer moet zowel de aanvang als het einde van de bouwwerken doorgeven aan de dienst ruimtelijke ordening van de stad Herentals.

De voorwaarden uit het advies van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid Antwerpen van 22 mei 2017 met kenmerk DWAD-2017-0515 moeten nageleefd worden.

• De volgende voorwaarden uit het advies van Agentschap Natuur en Bos van 30 mei 2017 met kenmerk COMP/17/0163/AN moeten strikt nageleefd worden:

• Er dient onderzocht te worden of de nesten rode bosmieren eerst verplaatst dienen te worden. Indien deze niet verplaatst dienen te worden, dienen deze voldoende afgeschermd te worden van de kippen.

• Buitenverlichting moet beperkt blijven tot het strikt noodzakelijke. Er dient gebruik gemaakt te worden van neerwaarts gerichte lage verlichting gecombineerd met een goed doordachte plaatsing. Het goedgekeurde boscompensatievoorstel met inbegrip van haar voorwaarde(n) op het gebied van compenserende maatregelen dient integraal deel uit te maken van de stedenbouwkundige vergunning.

• De verhardingen moeten waterdoorlatend en met inerte materialen wordt aangelegd en de oppervlakte moet beperkt blijven.

De vergunningverlenende overheid kan de vergunning slechts toekennen mits naleving van deze voorwaarden. Onderstaande direct werkende normen zijn hierbij van toepassing:

Artikel 90 bis Decreet Bosdecreet van 13.06.1990

Artikel 2 Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing van 16.02.2001

• De vergunning wordt verleend op grond van artikel 90bis, §5, derde lid, van het Bosdecreet en onder de voorwaarden zoals opgenomen in het hierbij gevoegde compensatieformulier met nummer: COMP/17/0163/AN

- De te ontbossen oppervlakte bedraagt 34492 m². Deze oppervlakte valt niet meer onder het toepassingsgebied van het Bosdecreet.
- Het plan goedgekeurd door het Agentschap voor Natuur en Bos dient deel uit te maken van de stedenbouwkundige vergunning.
- De voorwaarden uit de verleende ontheffing op het ontbossingsverbod dienen strikt nageleefd te worden.
- De compenserende bebossing op de percelen 2° afdeling, sectie D, nr. 1026 A, 1042 te Herentals, 2° afdeling, sectie B, nr. 143, 225 B te Nieuwerkerken en 6° afdeling, sectie D, nr. 87 A, 87 B te Aalst over een oppervlakte van 39942m² dient uitgevoerd te worden binnen 2 jaar vanaf de datum waarop gebruik mag gemaakt worden van deze vergunning. De compenserende bebossing zal uitgevoerd worden door derde, namelijk dhr. Everaerts Marc, Muggenberg 1, 3440 Zoutleeuw, dhr. Geirnaert Tom, H.Persoonstraat 20, 9050 Gentbrugge en dhr. Willems Willem, Eikenlaan 12, 2200 Herentals. De vergunninghouder verbindt er zich toe om minstens binnen 30 dagen voordat de compenserende bebossing wordt uitgevoerd dit aan het Agentschap voor Natuur en Bos te melden.
- Bij de kunstmatige aanplanting dient men met volgende zaken rekening te houden:
- Men moet alle nodige voorzorgsmaatregelen nemen voor het welslagen van de nieuwe aanplanting. Dit veronderstelt niet alleen een met zorg uitgevoerde planting met degelijk plantgoed, maar ook (indien nodig) het aanbrengen van een bescherming tegen wild- en/of veevraat.
- Bij uitval dienen de opengevallen plaatsen terug te worden ingevuld, telkens tijdens het eerstvolgende plantseizoen, tot het opgegeven plantverband bereikt is met levende bomen.
- Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eik dienen bestreden te worden.
- Bij de spontane verbossing dient men met volgende zaken rekening te houden:
- De spontane bosontwikkeling mag op geen enkele wijze gehinderd te worden.
- Maaien en begrazen is niet toegestaan.
- Eventuele opslag van Amerikaanse vogelkers en/of Amerikaanse eik dient bestreden te worden.
- Wanneer de compenserende bebossing volledig is uitgevoerd, kan de vergunninghouder hiervan een attest bekomen bij de provinciale afdeling van het Agentschap voor Natuur en bos.
- De voorwaarde uit het advies van Brandweerzone Kempen - Hulpverleningszone 5 (Geel) van 28 juni 2017 moet strikt nageleefd worden en luidt als volgt: De verplichtingen, die opgenomen zijn in de aanvullende nota voor de brandweer moeten strikt nageleefd worden.
- De volgende voorwaarden uit het advies van de technische dienst van 15 juni 2017 met kenmerk EL17096 moeten strikt nageleefd worden:
- De IBA moet deel uitmaken van de werking van het bedrijf en moet door de bouwheer zelf geplaatst en beheerd worden. Het effluent mag wel afgeleid worden naar de baangracht.
- De overloop van het infiltratiebekken naar de baangracht wordt niet toegestaan. Het infiltratiebekken op het eigen terrein moet voldoende groot gedimensioneerd worden. Indien het infiltreren op het eigen terrein technisch op geen enkele manier mogelijk is, moet dit aangetoond worden via een verantwoordingsnota of door middel van resultaten van infiltratieproeven.
- Het hemelwater moet ook hergebruikt worden als drinkwater voor de kippen wanneer dit water voldoet aan de kwaliteitseisen van drinkwater voor dieren (kippen). Er moet ook een buitenkraan voorzien worden voor het onderhoud van de verharding rondom de stal.
- De baangrachtoverwelling wordt toegestaan op voorwaarde dat de huidige overwelling die nu toegang geeft tot de woning verwijderd wordt. De toegang tot de woning moet gebeuren via de nieuwe overwelling. Ze moet aangelegd worden over een afdoende breedte om beschadiging van de berm aan de overzijde van de straat door draaiend zwaar

vervoer te voorkomen. De overwelving moet aangelegd worden volgens de voorwaarden die zijn opgenomen in het 'reglement baangrachtoverwelvingen' goedgekeurd door de gemeenteraad op 10 oktober 2006.

- *Vóór de ingebruikname van private riolering, moet het stelsel gekeurd worden volgens het ministerieel besluit van 28 juni 2011 betreffende de verplichte keuring van de privéwaterafvoer.*
- *De volgende voorwaarden uit het advies van de milieudienst moeten strikt nageleefd worden:*
- *Zolang er geen milieuvergunning volgens Vlarem, titel I is bekomen wordt de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning geschorst.*
- *Indien bij de bouwwerkzaamheden een grondwaterbemaling wordt uitgevoerd moet hiervoor een melding worden ingediend zoals bepaald in bijlage 1 van het Vlarem, titel I.*
- *De volgende voorwaarde die voortkomt uit het advies van de milieuraad van 1 juni 2017 moet strikt nageleefd worden:*
- *Bij het dossier is een beplantingsplan gevoegd. Hiermee kan akkoord gegaan worden en moet dan ook effectief zo uitgevoerd worden. Bovendien moet, langs de perceelgrenzen van de huiskavels van de woningen te Watervoort 129 en te Hulzen 1, 3 en Hulzen 7, een 5,00 m brede houtkant aangeplant worden. Hier moet ook de draadafsluiting op 5,00 m afstand tot de perceelgrenzen geplaatst worden. Bij de woningen met een grote terreindiepte, betekent "de huiskavel" tot een diepte van 50 m gemeten vanaf de rooilijn van de voorliggende straat.*
- *Plaatmaterialen moeten voldoende residentieel worden toegepast om een kwalitatieve afwerking en inpassing in de omgeving te kunnen verkrijgen. In het bijzonder de gevels waarmee men met plaatmateriaal, de aanblik van gevelmetselwerk wil verkrijgen moet voldoende aandacht verkrijgen en voldoende duurzaam en kwalitatief uitgevoerd worden, zodat ook effectief dit beoogde effect bereikt kan worden.*
- *De woning te Hulzen 5 en de stal dienen ruimtelijk 1 geheel te vormen. Er wordt bovendien slechts 1 oprit toegelaten voor zowel de woning als de stal.*

...

Tegen die beslissing tekenen de tussenkomende partijen en derden op 4 september 2017 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 31 oktober 2017 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen. Hij adviseert:

“ ...

GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING: OK

De aanvraag is gesitueerd in een open agrarisch landschap buiten de kern. De omgeving wordt gekenmerkt door een zeer lage bebouwingsgraad bestaande uit eengezinswoningen in vrijstaande bebouwing en landbouwgebouwen. Het gebied ten noorden van de aanvraag is zeer open met weide en akkerlanden. Het gebied ten zuiden van de aanvraag maakt de overgang naar bebost gebied.

Een bio-legkippenstal met bijhorende infrastructuur is functioneel inpasbaar in landbouwgebied.

De aanvraag betreft de oprichting van stal met aanhorigheden voor legkippen. De constructies staan duidelijk in functie van landbouwactiviteiten. Bijgevolg is de aanvraag functioneel inpasbaar in landbouwgebied.

Bedrijfsvoering volgens de regels van biologische landbouw en het 'agroforestry-principe' biedt bovendien een meerwaarde om de instandhouding van de bospercelen dat ook onderdeel uitmaakt van de aanvraag te verzekeren.

De verwachte verkeersgeneratie die de bedrijfsvoering veroorzaakt is aanvaardbaar.

In het dossier wordt aangegeven dat de verwachte verkeersgeneratie van de bedrijfsvoering beperkt blijft tot 2 vrachtransporten per week voor de eierophaling, 2 transporten per maand en overige transporten (aan- en afvoer van dieren, rendac,...). De aan- en afvoer van dieren gebeurt slechts één maal per jaar.

De verwachte mobiliteitsimpact blijft hierdoor zeer aanvaardbaar. De ontsluiting van het bedrijf via Hulzen takt verder aan op een wegenis van hogere categorisering waardoor de bijkomende verkeersstroom zonder negatieve impact verwerkt kan worden.

De aanvraag voorziet geclusterde bebouwing waardoor het ruimtebeslag aanvaardbaar is.

De loodsen (eieropslag en droogtunnel / mestverwerking) worden aan de kippenstal aangebouwd. Hierdoor worden deze functies maximaal geclusterd en is het ruimtebeslag tot een minimum herleid. De aanleg van verharding blijft ook in verhouding staan tot de aangevraagde bebouwing. De verharding wordt grotendeels uitgevoerd in waterdoorlatende materialen.

De constructies zijn op ruime afstand ingeplant van de woningen in de omgeving. De hinder blijft aanvaardbaar.

De minimale afstand van de kippenstal tot de omliggende bebouwing (woonfunctie) bedraagt circa 100m. Mogelijke hinder kan enkel veroorzaakt worden door de stalling. De woningen in de omgeving bevinden zich op een voldoende ruimte afstand om in alle redelijkheid aan te nemen dat er geen hinder te verwachten valt.

De (beboste) percelen die gebruikt worden voor de vrije uitloop van de kippen veroorzaken geen hinder naar de omgeving toe. De percelen ondergaan geen ontbossing in de letterlijke zin, wel worden ingrepen gepland die wettelijk een boscompensatie vereisen. Dit argument uit het beroepschrift kan bijgevolg niet weerhouden worden.
...

In een aanvullend verslag van 14 december 2017 stelt de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar dat de deputatie het dossier verdaagt naar de zitting van 21 december 2017 om dit samen met de milieuvergunning te behandelen.

Na de hoorzitting van 7 november 2017 verklaart de verwerende partij het beroep op 21 december 2017 gegrond en weigert een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“ ...

9. BEOORDELING

Uit de onderstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming kan worden gebracht met de wettelijke bepalingen door het opleggen van voorwaarden, maar niet met de goede ruimtelijke ordening.

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de planologische bestemming van het gewestplan.

Volgens het vastgestelde gewestplan van Herentals-Mol (goedgekeurd bij KB van 28 juli 1978) situeert de aanvraag zich in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veidwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.

De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.

De aanvraag betreft het oprichten van een stalling voor kippen met aangebouwde loodsen en de oprichting van twee silo's. Al deze constructies staan in functie van een landbouwkundige bedrijfsvoering. Bijgevolg is de aanvraag in overeenstemming met de grondkleur van de gewestplanbestemming agrarisch gebied.

De aangevraagde constructie heeft een beperkte kroonlijsthoogte van 4,5m en de nokhoogte blijft beperkt tot 6,33m. De constructies (stal, loods voor eieren en loods voor droogtunnel) worden aan elkaar aangebouwd zodat maximale clustering verwezenlijkt wordt. De aanvraag geeft geen aanleiding tot het verdwijnen van landschapsbepalende elementen. Het materiaalgebruik (imitatiegevelsteen) heeft geen storende invloed op het landschap. Daarom dient geoordeeld te worden dat de aanvraag eveneens in overeenstemming is met de overdruk van het gewestplan landschappelijk waardevol gebied.

Bijgevolg is de aanvraag in overeenstemming met de gewestplanbestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De aanvraag is in overeenstemming met de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater mits onderstaande voorwaarden strikt worden nageleefd.

...

De aanvraag doorstaat de watertoets indien het advies van de provinciale Dienst Integraal Waterbeleid en de Technische Dienst van de stad Herentals strikt worden nageleefd.

...

Er hoeft geen milieueffectenrapport te worden opgesteld.

Het project valt onder bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2014 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (project-m.e.r.-besluit).

*De initiatiefnemer heeft een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de project-MER-plicht ingediend bij de dienst Mer, volgens de procedure van artikel 4.3.3, §3 tot §9 van het D.A.B.M. De dienst Mer heeft de ontheffingsaanvraag **gunstig** beoordeeld.*

De gunstig beoordeelde ontheffingsaanvraag toont aan dat het voorgenomen project geen aanzienlijke milieugevolgen heeft en dat een project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.

Het project is duidelijk beschreven en de ontheffingsnota bevat het nodige kaartmateriaal. De milieueffecten komen voldoende aan bod. Alle relevante aspecten ('bodem', 'water', 'fauna en flora', 'landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie', 'mens' en 'lucht') worden in de ontheffingsnota behandeld door het beschrijven van de referentietoestand en het bespreken en beoordelen van de effecten. Voor elke discipline wordt tot de conclusie gekomen dat er geen aanzienlijke negatieve effecten verwacht worden.

In het advies van het ANB (10 november 2015) werd gesteld dat de impact op het VEN-gebied onvoldoende beschreven was. Dit aspect werd aangevuld in het dossier en het ANB heeft een tweede advies uitgebracht (14 december 2015). In dit tweede advies stelt ANB dat het project geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN zal veroorzaken en ook geen betekenisvolle aantasting zal veroorzaken van de instandhoudingsdoelstellingen van een speciale beschermingszone. Er dient geen passende beoordeling opgesteld te worden.

Het advies van Onroerend Erfgoed stelt vast dat de deeldiscipline archeologie niet behandeld is in het dossier. De effectbespreking van de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie is hierop voldoende aangevuld.

De dienst Mer is van oordeel dat het voorgenomen project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en dat een project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.

Besluit:

Een ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER wordt toegekend voor de inrichting van een bio-boerderij voor 15.000 kippen met uitloop te Herentals.

Deze ontheffing wordt verleend voor een termijn van vier jaar.

Deze beslissing dient samen met de ontheffingsnota deel uit te maken van de vergunningsaanvraag/vragen.

De brandweer bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit.

...

Er werd een goedgekeurd voorstel voor boscompensatie bij de aanvraag gevoegd.

...

De aanvraag is niet in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening

Bij de beoordeling van het aangevraagde is rekening gehouden met de in de omgeving bestaande toestand. De overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Het aangevraagde werd met inachtneming van al deze aspecten onderzocht. Er wordt dieper ingegaan op de voor de aanvraag noodzakelijke of relevante elementen.

De aanvraag is gesitueerd in een open agrarisch landschap buiten de kern. De omgeving wordt gekenmerkt door een zeer lage bebouwingsgraad bestaande uit eengezinswoningen in vrijstaande bebouwing en landbouwgebouwen. Het gebied ten noorden van de aanvraag is zeer open met weiden akkerlanden. Het gebied ten zuiden van de aanvraag maakt de overgang naar bebost gebied.

Een bio-legkippenstal met bijhorende infrastructuur is functioneel inpasbaar in landbouwgebied.

De aanvraag betreft de oprichting van stal met aanhorigheden voor legkippen. De constructies staan duidelijk in functie van landbouwactiviteiten. Bijgevolg is de aanvraag functioneel inpasbaar in landbouwgebied.

Bedrijfsvoering volgens de regels van biologische landbouw en het 'agroforestry-principe' biedt bovendien een meerwaarde om de instandhouding van de bospercelen dat ook onderdeel uitmaakt van de aanvraag te verzekeren.

De verwachte verkeersgeneratie die de bedrijfsvoering veroorzaakt is aanvaardbaar.

In het dossier wordt aangegeven dat de verwachte verkeersgeneratie van de bedrijfsvoering beperkt blijft tot 2 vrachtransporten per week voor de eierophaling, 2 transporten per maand en overige transporten (aan- en afvoer van dieren, rendac,...). De aan- en afvoer van dieren gebeurt slechts één maal per jaar.

De verwachte mobiliteitsimpact blijft hierdoor zeer aanvaardbaar. De ontsluiting van het bedrijf via Hulzen takt verder aan op een wegnis van hogere categorisering waardoor de bijkomende verkeerstroom zonder negatieve impact verwerkt kan worden.

De aanvraag voorziet geclusterde bebouwing maar de omvang van de constructies verstoort de aanwezige natuurwaarden.

De loodsen (eieropslag en droogtunnel / mestverwerking) worden aan de kippenstal aangebouwd. Hierdoor worden deze functies maximaal geclusterd. De constructies zijn echter van een dergelijke omvang dat de natuurwaarden in het gebied geschaad worden.

In de omgeving van de te bouwen stal worden immers verschillende (beschermde) vogelsoorten waargenomen, waaronder ook foeragerende ooievaars. De bouw van de stal

zal aanleiding geven tot het verdwijnen van deze natuurwaarden of op zijn minst tot een ernstige verstoring ervan.

De omvang van het project veroorzaakt visuele, geluids- en geurhinder.

Door de omvang van de gevraagde constructies zal de aanvraag aanleiding geven tot visuele hinder als gevolg van de landschappelijke ontwaarding van het projectgebied. Door het grote aantal dieren dat op de voorziene locatie zal gehouden worden zal dit aanleiding geven tot geluidshinder voor de beroepers waarvan sommigen zich op een afstand van slechts 100m (woonfunctie) bevinden.

*De concentratie van een dergelijk groot aantal dieren in een stal zal voor de beroepers ook aanleiding geven tot geurhinder. De dichtsbij gelegen woning bevindt zich immers op een afstand van circa 100m, waardoor deze negatieve effecten van geurhinder zal ondervinden.
...*

Dat is de bestreden beslissing.

Ook het college van burgemeester en schepenen van de stad Herentals vordert met een aangetekende brief van 22 februari 2018 de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep heeft als rolnummer 1718-RvVb-0381-A.

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 3 mei 2018 de vernietiging van de weigeringsbeslissing van de verwerende partij van 1 maart 2018 voor het omvormen van een bos naar agroforestry. Dit beroep heeft als rolnummer 1718-RvVb-0612-A.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

Voorafgaand

1.

Het voorwerp van de aanvraag voorziet in de bouw van een bio-legkippenstal. Om de buitenruimte te creëren voor de kippen wordt de onderbegroeiing van het terrein verwijderd, waarvoor ontbossing wordt gevraagd. In de aanvraag is tevens de aanplant van een houtkant en een aanplant van hazelaars voorzien.

De bestreden weigeringsbeslissing bevat één allesomvattende weigeringsgrond, namelijk het niet in overeenstemming zijn met de goede ruimtelijke ordening en dit wat betreft de volgende aspecten:

- De omvang van de constructies uit de aanvraag verstoort de aanwezige natuurwaarden.

- De omvang van de constructies geeft aanleiding tot visuele hinder.
- Het grote aantal dieren die worden voorzien op de locatie geven aanleiding tot geluidshinder.
- Het grote aantal dieren die worden voorzien geven tevens aanleiding tot geurhinder.

Deze weigeringsmotieven hebben ontegensprekelijk betrekking op aandachtspunten van goede ruimtelijke ordening, zoals decretaal bepaald in artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO.

De motieven van 'onverenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening' kunnen, elk afzonderlijk beschouwd, een weigering van de vergunning verantwoorden, ongeacht of het aangevraagde verenigbaar is met de voorschriften in de toenmalige versie van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a) VCRO (legaliteitsbeoordeling) en ongeacht of er op geldige wijze is afgeweken van deze laatste voorschriften.

De weigeringsmotieven zijn determinerend en op zichzelf staand. Elk van deze motieven, afzonderlijk beschouwd, volstaat om de weigeringsbeslissing in zijn geheel te verantwoorden.

2.

Indien de bestreden beslissing op verschillende motieven steunt die elk op zich de beslissing kunnen verantwoorden, moeten alle motieven onwettig zijn om een vernietiging bij gebrek aan deugdelijke motivering te verantwoorden.

De verzoekende partij voert drie middelen aan.

In haar eerste middel betwist de verzoekende partij de ontvankelijkheid van het ingestelde administratief beroep omdat dit beroep niet tijdig is ingesteld, noch gelijktijdig een afschrift aan haar werd bezorgd.

In haar tweede middel voert de verzoekende partij aan dat de verwerende partij het belang van de beroepsindieners gebrekkig heeft beoordeeld.

De verzoekende partij levert in het derde middel kritiek op de weigeringsmotieven. Zij stelt dat de verwerende partij niet afdoende heeft gemotiveerd inzake de onverenigbaarheid van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag met de goede ruimtelijke ordening en ter zake onvoldoende heeft geantwoord op haar argumenten uit de verweernota. Evenzeer schiet de verwerende partij volgens haar tekort in haar verzwaarde motiveringsplicht naar aanleiding van het andersluidende verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.1

De verzoekende partij voert een schending aan van de artikelen 4.7.21 §3, 3°, 4.7.21 §4 en 4.7.22 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet), het materieel motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij stelt in essentie dat de beoordeling van de ontvankelijkheid van het administratief beroep van de omwonenden door de verwerende partij op een gebrekkige wijze is gebeurd.

In een eerste middelonderdeel betwist de verzoekende partij de tijdigheid van het administratief beroep. Zij voert een schending van zorgvuldigheids- en het motiveringsbeginsel aan omdat in de bestreden beslissing wordt aangegeven dat de poststempel van het administratief beroep dateert van 8 september 2017 alsook dat advocaat Gregory Verhelst, die pas nadien is tussengekomen, het beroep heeft ingesteld.

De verzoekende partij werpt in een tweede middelonderdeel op dat zij door de beroepsindieners niet gelijktijdig in kennis is gesteld en dat zij de beroepsakte een week later dan de verwerende partij heeft ontvangen.

Vervolgens verwijst zij naar een schrijven van de verwerende partij van 2 oktober 2017 waarin wordt verwezen naar een voorgaand verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar dat volgens haar evenwel onbestaande is.

De bestreden beslissing bevat volgens de verzoekende partij geen enkele motivering over het feit dat de verzoekende partij niet gelijktijdig in kennis werd gesteld van het beroepschrift. De verzoekende partij geeft aan dat zij evenmin in kennis gesteld werd van het administratief beroep tegen de corresponderende milieuvergunning zodat dit voor haar toekomstige bedrijfsvoering verregaande gevolgen had.

De impliciete beslissing om het administratief beroep van de omwonenden ontvankelijk te verklaren schendt volgens de verzoekende partij kennelijk artikel 4.7.21, §4 VCRO.

De verzoekende partij betoogt dat haar belangen geschaad zijn doordat zij een week in het ongewisse werd gelaten omtrent het voorwerp, de identiteit en de argumenten van het beroep, terwijl zij op dat moment beschikte over een uitvoerbare milieu- en stedenbouwkundige vergunning. Dergelijke belangenafweging dient volgens de verzoekende partij uitdrukkelijk opgenomen te worden in de bestreden beslissing. Dit geldt des te meer aangezien de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar initieel van mening was dat het ingestelde beroep onontvankelijk was.

2.

De verwerende partij dient geen antwoordnota in.

3.

De tussenkomende partijen stellen in antwoord op het eerste middelonderdeel dat hun beroepschrift dateert van 4 september 2017 en tijdig werd ingesteld. Simultaan werd volgens hen een kopie verstuurd aan de aanvrager. Zij verduidelijken dat op 8 september 2017 tevens een kopie werd verstuurd naar de maatschappelijke zetel van de aanvrager.

De tussenkomende partijen betwisten dat het vermelden van een verkeerde naam van hun raadsman in de bestreden beslissing een schending uitmaakt van de motiveringsplicht of het zorgvuldigheidsbeginsel. Zij menen dat de verzoekende partij geen belang heeft bij dit onderdeel van het middel dat betrekking heeft op een materiële verschrijving. Een louter materiële vergissing kan nooit aanleiding kan geven tot een schending van de motiveringsplicht of het zorgvuldigheidsbeginsel.

3.

De tussenkomende partijen stellen met betrekking tot het tweede middelonderdeel, dat de vereiste die geldt voor de beroepsindieners om gelijktijdig en per beveiligde zending een afschrift van het beroepschrift aan het college van burgemeester en schepenen of de aanvrager te bezorgen, niet op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven. Het normdoel van de bovenvermelde vereiste bestaat erin om de vergunningaanvrager op de hoogte te brengen van het feit dat zijn vergunning

niet definitief is, zodat hij met kennis van zaken voor zijn belangen kan opkomen. Volgens de tussenkomende partijen dient de verzoekende partij aan te tonen dat haar belangen geschaad zijn. In zoverre de verzoekende partij aanvoert dat zij pas op 11 september 2017 het afschrift heeft ontvangen, is het middelonderdeel volgens de tussenkomende partijen ongegrond omdat artikel 4.7.21 VCRO enkel verwijst naar de gelijktijdige verzending, maar niets stelt over de datum van ontvangst.

De tussenkomende partijen geven aan dat provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in een niet-definitief verslag van 20 september 2017 adviseerde om het beroep als onontvankelijk af te wijzen. Zij betwisten dat dit verslag onbestaande is en voegen het toe in hun stukkenbundel. De tussenkomende partijen stippen aan dat zij hun verweer hebben laten gelden op dit verslag en dat dit aanleiding heeft gegeven tot een nieuw en definitief advies van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 31 oktober 2017 om hun administratief beroep ontvankelijk te verklaren.

De tussenkomende partijen menen dat er van belangenschade geen sprake kan zijn omdat de verzoekende partij in de administratieve beroepsprocedure tijdig en met kennis van zaken heeft gereageerd via hun schrijven van 20 september 2017, de hoorzitting en hun nota van 18 oktober 2017.

Met de bewering van de verzoekende partij dat zij op het ogenblik van het administratief beroep kon beschikken over een uitvoerbare vergunning kan volgens de tussenkomende partijen geen rekening worden gehouden gelet op de wachtermijn die in acht moet genomen worden krachtens artikel 4.7.19, §3 VCRO.

Gelet op de vaststelling in de bestreden beslissing dat de vereiste documenten werden bijgebracht om een ontvankelijk beroep in te stellen, ligt er volgens de tussenkomende partijen geen schending voor van het motiveringsbeginsel.

4.

De verzoekende partij stipt bij het eerste middelonderdeel aan dat de uiterste datum om administratief beroep in te stellen, woensdag 6 september 2017 was. Zij leidt uit de stukken af dat het administratief beroep pas op 8 september 2017 werd ingesteld. Dit blijkt volgens haar tevens uit de motivering in de bestreden beslissing. De tussenkomende partijen leggen geen bewijs voor van de aangetekende zending zodat het administratief beroep bij gebrek aan bewijs als onontvankelijk moet afgewezen worden.

Het verzenden van het administratief beroep naar een adres waar de aanvrager niet gevestigd is noch zijn maatschappelijke zetel heeft, voldoet volgens de verzoekende partij niet aan de vereisten van artikel 4.7.21, §4 VCRO.

De verzoekende partij herhaalt voor wat het tweede middelonderdeel betreft dat het normdoel geschonden is omdat zij pas een week nadien door de omwonenden in kennis werd gesteld van het administratief beroep en omdat zij pas op 2 oktober 2017 op de hoogte was dat het beroep niet als onontvankelijk zou worden afgewezen. Zij verduidelijkt dat door de laattijdige kennisname van het administratief beroep haar rechten van verdediging zijn geschonden en mede gelet op het spookverslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar geleid heeft tot een onzekere toestand en verwarring.

Zij stipt in dit kader aan dat noch uit de bestreden beslissing noch uit één van de verslagen van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar blijkt dat onderzocht of gemotiveerd werd in hoeverre de verzoekende partij al dan niet belangenschade heeft opgelopen. Aan het motiveringsbeginsel is niet voldaan - zoals de tussenkomende partijen aanvoeren – gelet op de vaststelling dat de

noodzakelijke documenten werden aangebracht omdat volgens de verzoekende partij geenszins uit deze documenten kan afgeleid worden dat het administratief beroep tijdig werd ingesteld noch dat er in haar hoofde geen belangenschade is.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.7.21 §§ 3-4 VCRO luidt in de toepasselijke versie als volgt :

“§ 3. Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid ingesteld binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat :

...

3° voor wat betreft het beroep ingesteld door elke andere belanghebbende : de dag na de startdatum van de aanplakking.

§ 4. Het beroepschrift wordt op straffe van onontvankelijkheid per beveiligde zending ingediend bij de deputatie.”

De partijen zijn het eens dat de beroepstermijn verstreek op 6 september 2017.

De verwerende partij overweegt :

“De poststempel van de aangetekende brief van Gregory Verhelst met het beroepschrift is gedateerd op 8 september 2017 en geldt als bewijs van verzending.”

Voor zover deze overweging betrekking heeft op de datum van het indienen van de beroepsakte – mogelijks verwijst de verwerende partij naar het opsturen van het bewijs van de gelijktijdige verzending van de beroepsakte aan de verzoekende partij – betreft dit een materiële vergissing. De Raad stelt vast dat uit het administratief dossier blijkt dat de beroepsakte door de omwonenden op 4 september 2017 aangetekend werd verstuurd. Het louter gegeven dat de bestreden beslissing in dat verband een materiële vergissing bevat, doet niets af aan de vaststelling dat het beroep tijdig werd ingesteld. Evenmin kan om die redenen de materiële verschrijving met betrekking tot de raadsman van de beroepsindieners leiden tot de onontvankelijkheid van het beroepschrift.

De verwerende partij heeft terecht de tijdigheid van de beroepsakte vastgesteld. Het eerste middelonderdeel wordt verworpen.

2.

Artikel 4.7.21, §4 VCRO luidt, in de toepasselijke versie, als volgt:

“Het beroepschrift wordt op straffe van onontvankelijkheid per beveiligde zending ingediend bij de deputatie.

De indiener van het beroep bezorgt gelijktijdig en per beveiligde zending een afschrift van het beroepschrift aan de aanvrager van de vergunning en aan het college van burgemeester en schepenen, in zoverre zij niet zelf de indiener van het beroep zijn. Aan de deputatie wordt, op straffe van onontvankelijkheid van het beroep, een bewijs bezorgd van deze beveiligde zending aan de aanvrager en aan het college.”

Uit de tekst van artikel 4.7.21, §4 VCRO vloeit voort dat het beroepschrift onontvankelijk is indien het beroepschrift niet per beveiligde zending bij de deputatie wordt ingediend en indien aan de

deputatie geen bewijs wordt bezorgd van de beveiligde zending van een afschrift van het beroepschrift aan de aanvrager en aan het college van burgemeester en schepenen.

Dat zijn de enige vereisten die artikel 4.7.21, §4 VCRO op straffe van niet-ontvankelijkheid voorschrijft. De vereiste dat de indiener van het beroep bij de deputatie gelijktijdig en per beveiligde zending een afschrift van het beroepschrift aan het college van burgemeester en schepenen moet bezorgen, is niet voorgeschreven op straffe van niet-ontvankelijkheid.

Zulks neemt niet weg dat het gaat om een substantiële vormvereiste. De voornoemde kennisgeving van het beroep aan de aanvrager heeft tot doel om laatstgenoemde ervan op de hoogte te stellen dat de in eerste aanleg verleende vergunning niet definitief is en om hem ook in te lichten over de in beroep aangevoerde argumenten zodat hij daarop met kennis van zaken kan reageren.

De verwerende partij overweegt in de bestreden beslissing:

“ ...

Het beroepschrift werd niet gelijktijdig naar de aanvrager verzonden. Na onderzoek van de arresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen werd geconcludeerd dat er moet gekeken worden of aan de normdoelstelling van art.4.7.21 (VCRO) voldaan is. In voorliggend dossier is dit het geval :

Nazicht wijst uit dat de aanvrager (...) op 20 september 2017 een eerste nota heeft ingediend bij de deputatie waarin werd geargumenteed dat het beroep onontvankelijk was. In dit schrijven verwijst de aanvrager naar de brief van 8 september 2017 van de provincie waarin melding wordt gemaakt van het ingediende beroep. Hieruit blijkt dat de aanvrager op de hoogte werd gebracht van het feit dat de in eerste aanleg verleende vergunning niet definitief is.

In deze optiek zou het niet vervullen van de formaliteit om (tegelijkertijd) een afschrift van het administratief beroepschrift te bezorgen aan de aanvrager niet leiden tot de onontvankelijkheid van het administratief beroep, gezien deze sanctie onevenredig zou zijn in het licht van het gerealiseerde normdoel. Vormvereisten dienen immers in beginsel niet te worden vervuld omwille van zichzelf, maar omwille van het doel dat zij moeten dienen.

...”

De Raad stelt samen met de verwerende partij vast dat de verzoekende partij niet aannemelijk maakt dat de door haar aangeklaagde schending van de vormvereiste van artikel 4.7.21, §4 VCRO haar belangen heeft geschaad.

Vormvereisten, zelfs substantiële, moeten immers niet omwille van zichzelf worden vervuld, maar omwille van het doel dat zij moeten dienen. Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat het doel van het gelijktijdig overmaken van een afschrift van het beroepschrift een proceseconomisch oogmerk heeft, met name de verzoekende partij op de hoogte te stellen dat de in eerste aanleg verleende vergunning niet definitief is en om haar ook in te lichten over de in beroep aangevoerde argumenten zodat zij daarop met kennis van zaken kan reageren.

Uit hun schrijven van 20 september 2017 blijkt dat de verzoekende partij op de hoogte was dat er een administratief beroep was ingesteld tegen de verleende vergunning.

De latere kennisgeving van het beroepschrift aan de maatschappelijke zetel van de verzoekende partij op 8 september 2017 heeft de belangen van de verzoekende partij niet heeft geschaad,

minstens faalt de verzoekende partij terzake in haar bewijslast. Temeer gelet op de wachtermijn die in acht moet genomen worden krachtens artikel 4.7.19, §3 VCRO.

De briefwisseling noch het voorlopig verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 20 september 2017 doen anders besluiten. De verzoekende partij legt niet uit hoe zij voorafgaand aan de definitieve beslissing van de verwerende partij, kon of vermocht af te leiden dat de discussie met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroepschrift, met voldoende zekerheid zou leiden tot het onontvankelijk verklaren van het administratief beroep.

De Raad stelt verder vast dat de verzoekende partij op 18 oktober 2017 een verweerschrift heeft ingediend bij de verwerende partij, waarin de beroepsgrievan van de omwonenden inhoudelijk en ten gronde werden weerlegd. Hieruit dient geconcludeerd te worden dat de tussenkomen partijen op de hoogte waren dat er een beroep bij de verwerende partij was ingesteld en welke beroepsgrievan daarbij werden ingeroepen.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verzoekende partij op 7 november 2017 effectief gehoord werd. De verzoekende partij heeft zowel schriftelijk als mondeling haar verweer kunnen voeren.

In dit concrete geval heeft het niet vervullen van een substantieel vormvoorschrift het bereiken van het normdoel van dit voorschrift niet in de weg gestaan en wordt niet aangetoond dat de verzoekende partij geschaad werd in haar belangen. De sanctie van onontvankelijkheid zou onevenredig zijn ten opzichte van het gerealiseerde normdoel.

Uit het voorgaande volgt dat *in casu* het louter feit dat de verzoekende partij vier dagen later dan decretaal voorzien in kennis werd gesteld van het administratief beroepschrift, er niet aan in de weg heeft gestaan dat zij op de hoogte werd gebracht van het feit dat de in eerste aanleg verleende vergunning niet definitief is en dat zij ingelicht werd over de in het beroep aangevoerde argumenten, zodat zij hierop op nuttige wijze en met kennis van zaken heeft kunnen reageren.

Het besluit van het voorgaande is dat de ingeroepen schending van de (substantiële) vormvereisten van artikel 4.7.21, §4 VCRO niet tot de onontvankelijkheid van het administratief beroep kan leiden, nu de verzoekende partij niet aantoont dat zij hierdoor belangenschade heeft geleden.

Het tweede middelonderdeel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij voert een schending aan van het artikel 4.7.21, §2 VCRO, de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, het materieel motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij stelt in essentie dat de beoordeling van de ontvankelijkheid van het administratief beroep van de omwonenden gebrekkig gebeurde met betrekking tot hun belang.

Zij verwijst ter zake naar haar uiteenzetting zoals verwoord in haar toelichtende nota van 18 oktober 2017. De motivering uit de bestreden beslissing schiet tekort. Zij wijst erop dat het beroep werd ingediend door een groep van bewoners uit de ruime omgeving die zonevreemd wonen in het

agrarijs gebied. Daarenboven is hun beroep volgens de verzoekende partij gebaseerd op een ongeziene hoeveelheid verkeerde, foutief geïnterpreteerde en valse gegevens.

In de bestreden beslissing wordt niet afzonderlijk ingegaan op de verschillende aan bod gekomen hinderaspecten. Het is voor de verzoekende partij niet duidelijk welke '*vereiste documenten*' door de omwonenden zijn bijgebracht om hun vordering te staven.

2.

De verwerende partij dient geen antwoordnota in.

3.

De tussenkomende partijen voeren aan dat de beroepsindieners voldoende blijk gegeven hebben van het vereiste belang. Zijzelf wonen op aanpalende percelen en menen op basis hiervan over afdoende belang te beschikken. De andere beroepsindieners zijn allen omwonenden uit de nabije omgeving.

Zij geven aan dat de bron van hun geur- en stof hinder niet enkel gelegen is in de stal, maar ook in het feit dat 15.000 kippen zich elf uur per dag over het ganse terrein van 59.370 m² verspreiden. De beroepsindieners vrezen tevens geluidshinder van de vrije uitloop van de kippen alsook van het transport die de inrichting met zich meebrengt. De aanwezigheid van de kippen zal aanleiding geven tot het verlies van het groen karakter van het terrein en zal dit herschapen in een zanderige en modderige woestijn, hetgeen stofhinder met zich zal meebrengen.

Voorts wijzen de verzoekende partijen op het verdwijnen van de aanwezige natuurwaarden gelet op de in de omgeving waargenomen foeragerende ooievaars, patrijzen, sperwer, kerkuil, bonte vliegenvanger, reeën, rode bosmier enz.

De stal met een lengte van 135 meter en een hoogte van 6,7 meter zal volgens de tussenkomende partijen voor de beroepsindieners voor visuele hinder zorgen gelet op de ligging in onbebouwd gebied en de ontbossing van 47.000 m².

De tussenkomende partijen menen dat de laad- en losactiviteiten die gepaard gaan met een bio-boerderij van dergelijke omvang voor mobiliteitshinder zal zorgen gezien de buurtweg waarover het transport plaats zal vinden hiertoe niet geschikt is. Gedurende de verschillende procedures van de vergunningsaanvraag is telkens geschermd met andere transportcijfers waardoor het voor hen niet mogelijk is het correct aantal transporten te berekenen. De cijfers zijn volgens de tussenkomende partijen een minimalisatie van de potentiële toekomstige vervoersbewegingen.

De tussenkomende partijen hebben voldoende blijk gegeven van het belang in hoofde van de beroepsindieners. Artikel 4.7.21, §2, 2° VCRO mag niet op een te al te formalistische wijze geïnterpreteerd worden aangezien het risico op het ondergaan van hinder of nadelen als gevolg van de bestreden beslissing volstaat.

De grotere verdraagzaamheid in hoofde van de beroepsindieners gelet op het zonevreemd karakter van hun woningen, doet volgens de tussenkomende partijen geen afbreuk aan hun belang.

Er is geen sprake van enig motiveringsgebrek in de bestreden beslissing aangezien volgens de tussenkomende partijen uit de bestreden beslissing blijkt dat het belang van de beroepsindieners ten gronde werd onderzocht. De verwerende partij heeft zich gesteund op de elementen die de beroepsindieners omschreven hebben in het beroepschrift en de aanvullende nota. De tussenkomende partijen stellen dat de bouw en exploitatie van een kippenkwekerij van dergelijke omvang gepaard gaat met hinder en nadelen voor de omwonenden.

Voorts dient rekening gehouden te worden met het geheel van overwegingen opgenomen in de bestreden beslissing. De tussenkommende partijen verwijzen naar de toets in verband met de goede ruimtelijke ordening. Zij leiden hieruit af dat de verwerende partij uitdrukkelijk aanvaardt dat het project gepaard gaat met ernstige bijkomende hinder voor de omwonenden.

4.

De verzoekende partij herhaalt dat de omwonenden hun belang baseren op onwaarheden en vooroordelen die indruisen tegen de objectieve studies en adviezen.

Het belang van 22 van de beroepsindieners wordt door de verzoekende partij in vraag gesteld omdat zij allen op een afstand wonen die varieert tussen de 500 meter en 2,2 kilometer van het voorliggend project. Zij betwisten dat iemand die op dergelijke afstand woont van een kleinschalig ecologisch gerund project op basis van de best beschikbare technieken enige vorm van hinder kan ondervinden. Bij gebrek aan evident belang had de verwerende partij de aangevoerde hinderaspecten moeten onderzoeken in de bestreden beslissing.

Voorts wordt volgens de verzoekende partij niet aangetoond dat de ingeroepen bezwaren en hinder van toepassing zijn op alle 38 beroepsindieners. In het beroepschrift wordt de situatie van de beroepsindieners samen behandeld zonder rekening te houden met de nabijheid van het project, persoonlijke gegevens, uitzicht op het perceel, ontsluitingswegen enz. voor iedere beroepsindiener afzonderlijk.

Gelet op bovenstaande gegevens wordt volgens de verzoekende partij de verstrengde motiveringsplicht in hoofde van de verwerende partij geschonden.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.7.21, §2 VCRO, in de toepasselijke versie, duidt de belanghebbenden aan die tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing van het college van burgemeester en schepenen over een aanvraag een georganiseerd administratief beroep kunnen instellen bij de deputatie van de provincie waarin de gemeente gelegen is. Tot die belanghebbenden behoren de in 2° van genoemd artikel bedoelde derden die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder kunnen ondervinden als gevolg van het inwilligen in eerste administratieve aanleg van de vergunningsaanvraag.

Dat het administratief beroep bij de deputatie ook voor belanghebbende derden openstaat, ziet de decreetgever als een belangrijk principieel uitgangspunt van artikel 4.7.21, §2 VCRO. Uit de parlementaire voorbereidingen blijkt dat die regeling *‘moet worden gekaderd in artikel 9, derde lid, van het Verdrag van Aarhus, volgens hetwelk de overheid dient te waarborgen dat burgers “wanneer zij voldoen aan de eventuele in het nationale recht neergelegde criteria, toegang hebben tot bestuursrechtelijke of rechterlijke procedures om het handelen en nalaten van privé-personen en overheidsinstanties te betwisten die strijdig zijn met bepalingen van haar nationale recht betreffende het milieu”* (memorie van toelichting, *Parl. St. VI. Parl.*, 2008-09, nr. 2011/1, 184; verslag, *Parl. St. VI. Parl.*, 2008-09, nr. 2011/6, 57).

Met artikel 4.7.21, §2, 2° VCRO heeft de decreetgever een effectief recht op toegang tot de administratieve beroepsprocedure aan belanghebbende derden willen waarborgen. Die bepaling mag niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze worden toegepast. Het volstaat dat de gevreesde hinder of nadelen afdoende concreet omschreven worden en dat er aannemelijk gemaakt wordt dat die hinder of nadelen, rechtstreeks of onrechtstreeks, het gevolg kunnen zijn van de in eerste administratieve aanleg genomen vergunningsbeslissing. Artikel 4.7.21, §2, 2°

VCRO vereist niet dat een derde effectief hinder of nadelen ondervindt. Het risico op het ondergaan van hinder of nadelen als gevolg van de vergunningsbeslissing volstaat.

Het vergunningverlenend bestuursorgaan beschikt bij de beoordeling van de ontvankelijkheid over een discretionaire bevoegdheid en de Raad kan en mag zijn beoordeling niet in de plaats stellen van die van de verwerende partij.

In de hem opgedragen legaliteitsbeoordeling kan de Raad enkel rekening houden met die motieven die opgenomen zijn in de bestreden beslissing en dient de Raad na te gaan of de verwerende partij haar appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, meer specifiek of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot de bestreden beslissing is kunnen komen.

2.

In het beroepschrift roepen de omwonenden een belang in op grond van het verlies aan natuurwaarden gekoppeld aan de belevingswaarde, de toename van de mobiliteitsdruk en het ontstaan van milieuhinder zoals geur- en geluidshinder. De vermelde hinderaspecten worden concreet en aannemelijk gekaderd ten aanzien van het vergunde project. Deze vaststelling volstaat om het rechtmatig belang van de beroepsindieners te rechtvaardigen.

Uit de stukken van het dossier blijkt bovendien dat de verzoekende partij een toelichtende nota heeft ingediend naar aanleiding van het administratief beroep waarin zij enkel duiden op een onontvankelijkheid van het beroepschrift omwille van het feit dat zij niet gelijktijdig in kennis gesteld zijn van een kopie van het beroepschrift. Deze argumentatie heeft betrekking op de discussie die onder het eerste middel aan bod is gekomen.

Daarnaast voeren zij betwisting omtrent de door de beroepsindieners opgeworpen beroepsgrief dat in het kader van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening er dient rekening gehouden te worden met milieuhinder afkomstig van geur-, geluids- en stofhinder. Dit discussiepunt ten gronde dient onderscheiden te worden van het concrete ingeroepen belang en de hiermee verband houdende ontvankelijkheid van het administratief beroep.

Een concrete betwisting omtrent het belang van de beroepsindieners kan niet worden teruggevonden in de nota van 18 oktober 2017.

Om te voldoen aan de op haar rustende motiveringsplicht dient de verwerende partij de door de verzoekende partij aangevoerde beroepsargumenten niet puntsgewijs te weerleggen. Het volstaat dat de verwerende partij in de bestreden beslissing afdoende laat blijken waarom en op grond van welke overwegingen zij tot een ander oordeel komt.

De verwerende partij kon in het licht van de opgeworpen argumenten en uit wat voorafgaat in alle redelijkheid oordelen dat *“uit het voorliggend beroepschrift blijkt dat de hinder of nadelen voldoende concreet zijn omschreven en dat er een verband bestaat met de realisatie van de bestreden beslissing”* en besluiten dat het beroepschrift voldoet aan de vormvereisten uit artikel 4.7.21 VCRO.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij werpt een schending op van de artikelen 4.3.1, eerste en tweede lid, artikel 4.7.23 VCRO, de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, het materiële motiverings- en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij stelt in essentie dat de bestreden beslissing geen afdoende motivering bevat over de onverenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening, mede in het licht van de opgeworpen beroepsargumenten en het andersluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. De werkelijke impact van de verleende vergunning op haar omgeving wordt volgens de verzoekende partij niet afdoende onderzocht noch gemotiveerd.

In een eerste middelonderdeel wijst de verzoekende partij erop dat de bestreden beslissing in schril contrast staat met de beslissing tot ontheffing van de project-m.e.r.-plicht, een resem (voorwaardelijk) gunstige adviezen, de stedenbouwkundige vergunning verleend door het college van burgemeester en schepenen van Herentals en de verslagen van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Tevens stipt zij de passage aan uit de bestreden beslissing waarin geoordeeld wordt over het gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de project-m.e.r.-plicht.

Over het weigeringsmotief dat betrekking heeft op het verlies aan natuurwaarden geeft de verzoekende partij aan dat dit enkel gebaseerd is op eenzijdige vaststellingen, met name een subjectief stuk van de beroepsindieners. De verzoekende partij duidt op verschillende elementen uit het administratief dossier die dit weigeringsmotief volgens haar tegenspreken.

Ook met betrekking tot de weigeringsmotieven die stellen dat “*visuele hinder als gevolg van landschappelijke ontwaarding van het projectgebied*”, “*geluidshinder voor de beroepers waarvan sommige zich op een afstand van 100 m (woonfunctie) bevinden*” en “*concentratie van een dergelijk groot aantal dieren in een stal zal voor de beroepers ook een aanleiding geven tot geurhinder*” wijst de verzoekende partij op verscheidene elementen uit het administratief dossier en uit de bestreden beslissing zelf, die deze overweging tegenspreken.

Hieruit leidt de verzoekende partij af dat de verwerende partij de beoordeling van de hinderaspecten onvoldoende concreet heeft beoordeeld en onvoldoende rekening heeft gehouden met de relevante aspecten uit administratief dossier.

In het tweede onderdeel specificeert de verzoekende partij dat de verwerende partij op onrechtmatige wijze is afgeweken van het advies van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar waardoor de verzwaarde motiveringsplicht uit het artikel 4.7.23 VCRO, het motiverings- en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden zijn.

2.

De verwerende partij dient geen antwoordnota in.

3.

De tussenkomende partijen voeren met betrekking tot het eerste middelonderdeel aan dat ook voor agrarische inrichtingen in landbouwgebied de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening ten volle moet gebeuren, in het bijzonder voor hinderlijke veeteeltinrichtingen.

De verenigbaarheid van de hinderlijke inrichting met de bestaande en desgevallend zonevreemde woningen dient onderzocht te worden. Het woongenot mag volgens de tussenkommende partijen niet uitgehold worden.

Gelet op de afstandsregel van 300 m ten opzichte van woongebied die bestaat conform artikel 11 van het Inrichtingsbesluit voor nieuwe veeteeltbedrijven, geldt volgens de tussenkommende partijen een vermoeden van aanwezigheid van onaanvaardbare hinder of risico's.

De verwerende partij komt tot de conclusie dat de aanvraag de aanwezige natuurwaarden verstoort en dat het project visuele, geluids- en geurhinder veroorzaakt zodat de aanvraag niet verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partij toont niet aan dat de beoordeling van de verwerende partij foutief of kennelijk onredelijk is.

De tussenkommende partijen stellen dat de adviezen niet bindend zijn zodat de verwerende partij haar eigen beoordelingsbevoegdheid behoudt. Bovendien bouwen sommige adviezen voort op het verzoek tot ontheffing van de MER-plicht en de ontheffingsbeslissing, terwijl deze kennelijk foutief waren, zodat de verwerende partij deze adviezen niet diende te volgen.

De tussenkommende partijen verklaren nader dat de ontheffingsbeslissing een standaardmotivering omvat en gebaseerd is op een onjuiste, minstens onvolledige, ontheffingsnota. Zij verduidelijken dat de ontheffingsnota (1) uitgaat van een andere locatie van de kippenstal, (2) gebaseerd is op een onjuiste beoordeling van de milieueffecten van de ontbossing en onterecht stelt dat er geen aanwijzingen zijn van het bestaan van zeldzame dieren of planten, (3) gebaseerd is op een onderschatting van de ammoniakemissie van het bedrijf, (4) de aanwezige gezinswoningen in de directe omgeving bij de bespreking van het onderdeel fijn stof niet betreft, (5) niet ingaat op de cumulatieve effecten met andere projecten. Gelet op deze leemten heeft de verwerende partij volgens de tussenkommende partijen terecht de stedenbouwkundige vergunning geweigerd.

De tussenkommende partijen voeren aan dat het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos voortbouwt op de MER-ontheffing en niet uitgaat van een eigen beoordeling van de potentiële effecten. Zij stippen hierbij ook aan dat de adviezen van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar en van de gewestelijke afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en Projecten voortbouwen op voormeld advies van het agentschap voor Natuur en Bos waardoor ook deze adviezen in hun wettigheid zijn aangetast.

De verzoekende partij stelt volgens hen onterecht dat zowel geluidshinder als geurhinder niet behoren tot de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

De argumenten die de verzoekende partij ontleent aan de adviezen verleend in de milieuvergunningsprocedure kunnen door de tussenkommende partijen niet aangenomen worden.

Bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening moet rekening gehouden worden met alle hinderaspecten. Zij verwijzen naar de geurhinder ten gevolge de ammoniakemissies van 15.000 kippen en de visuele hinder van een stal met een lengte van 135 m en een hoogte van 6,7 m in combinatie met de aangevraagde ontbossing.

De aanvraag zal er volgens de tussenkommende partijen voor zorgen dat het open en door groen gedomineerd landschap, gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, zal moeten wijken voor een industrieel ogend landschap, gelet op de immense stal en de ontbossing voor de uitloopzone van de kippen. De tussenkommende partij scharen zich achter de esthetische toets uit de bestreden beslissing.

De tussenkomende partijen situeren de nieuw te bouwen stal in een wooncluster met residentiële functie van veertien gezinswoningen, waarvan er vijf onmiddellijk grenzen aan het project, en de andere negen zich binnen een straal van 100 m bevinden. Naast het bestaan van geur-, geluids- en stofhinder wijzen de tussenkomende partijen tevens op secundaire effecten zoals vliegenplagen en gezondheidsrisico's ten gevolge van fijn stof en ammoniakuitstoot.

De tussenkomende partijen besluiten dat de verwerende partij terecht heeft besloten de verscheidene adviezen niet te volgen en een feitelijk onderzoek te voeren na afweging van de gegevens uit het administratief dossier waaruit blijkt dat de aanvraag niet verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening.

De tussenkomende partijen voeren met betrekking tot het tweede middelonderdeel aan dat het andersluidend verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar geen aanleiding geeft tot een schending van de motiveringsplicht. De verwerende partij hoeft de argumenten waarbij zij zich niet aansluit niet punt voor punt te beantwoorden indien de motieven uit de bestreden beslissing duidelijk en kenbaar zijn.

De tussenkomende partijen menen dat uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt waarom de beoordeling uit het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar over de geclusterde bebouwing en de te verwachten hinder niet gevolgd kon worden. De tussenkomende partijen preciseren dat uit de overweging dat het project te groot is afdoende blijkt waarom de visie van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar inzake de geclusterde bebouwing weerlegd wordt. Zij stippen aan dat in de bestreden beslissing uitdrukkelijk wordt gewezen op de verschillende beschermde vogelsoorten en dat de omvang van het project een bedreiging is voor de natuurwaarden. Tevens blijkt volgens hen duidelijk uit de bestreden beslissing dat de verwerende partij van oordeel is dat het project niet visueel inpasbaar is. Een kippenkwekerij van dergelijke industriële omvang brengt volgens de tussenkomende partijen hinder mee voor de omwonenden.

4.1

Met betrekking tot het eerste middelonderdeel voert de verzoekende partij nog toe in haar wederantwoordnota dat geen enkel concreet bewijs voorligt dat de dienst MER haar ontheffingsbesluit van 21 december 2015 heeft genomen zonder grondige toetsing aan de criteria van bijlage II DABM. Dit blijkt volgens haar uit de bestreden beslissing waarin de ontheffingsbeslissing wordt bijgetreden. Voorts betwist de verzoekende partij het belang van de tussenkomende partijen bij hun argumentatie aangezien dit middelonderdeel hen geen rechtstreeks voordeel kan opleveren.

De verzoekende partij stipt aan dat de ontheffingsaanvraag (voorwaardelijk) gunstig werd geadviseerd. Concreet werd de ligging van de stal niet opgenomen in de ontheffingsnota maar er werden wel zes alternatieven onderzocht. De stal werd verplaatst teneinde de gebouwen een bouwfysisch geheel te doen vormen en de natuurwaarden ten voordele te zijn.

De verzoekende partij stelt dat er wel sprake is van functionele ontbossing doordat bij een biologische kippenkwekerij een buitenruimte van 4 m² per kip is voorzien en de hazelaars de kippen voldoende incentives bieden om zich diep in de uitlooptzone te begeven.

De tussenkomende partijen brengen volgens haar geen duidelijk stuk bij van de aanwezigheid van de beschermde diersoorten. Een niet nader identificeerbare foto is geen bewijs van een (permanente) aanwezigheid van deze dieren op de aanvraagpercelen.

In tegenstelling tot hetgeen de tussenkomende partijen beweren, vond wel degelijk een veldonderzoek plaats. De verzoekende partij verwijst hiervoor naar het advies van het Agentschap

van Natuur en Bos en een studie van een MER-deskundige van 31 oktober 2017 inzake de rode bosmieren.

Wat de beweringen inzake fijn stof en ammoniakemissie betreffen wijst de verzoekende partij erop dat er met een ammoniakemissie-arme stal wordt gewerkt, dat alle afstanden worden gerespecteerd en dat uit een studie blijkt dat zelfs in *worst-case* scenario de effecten voor fijn stof verwaarloosbaar zijn.

Zowel uit de aanvraag tot ontheffing als uit het advies van het Agentschap Natuur en Bos blijkt dat de cumulatieve effecten met andere agrarische bedrijven in de omgeving werden onderzocht.

De impact van het geluid van de kippen, die weinig frequent is en past in agrarisch gebied en van de transporten werd in de ontheffingsaanvraag volgens de verzoekende partij onderzocht en aanvaardbaar geacht. Er ligt volgens haar geen bewijs voor dat er onvolledigheden aanwezig zijn in de ontheffingsaanvraag.

De verzoekende partij voert aan dat de motivering van de tussenkommende partijen met betrekking tot de voorliggende adviezen die gebaseerd zijn op de vermeende foutieve ontheffingsnota, een onaanvaardbare *post factum* motivering betreft.

Wat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening betreft stelt de verzoekende partij dat het een verkeerde premisse is dat een gigantische ontbossing zal plaatsvinden omdat de technische ontbossing verenigbaar is met de ruimtelijke bestemming van de percelen en geen verstoring van het landschap veroorzaakt.

De verzoekende partij kan zich evenmin vinden in het standpunt van de tussenkommende partijen inzake de verenigbaarheid van het project met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Noch de tussenkommende partijen noch de verwerende partij maakt het volgens haar aannemelijk dat het landschap door de aanvraag geschaad wordt.

De verzoekende partij stelt dat de ingeroepen hinderaspecten overdreven zijn en niet gesteund worden op enig concreet bewijs. Zij herhaalt dat van de tussenkommende partijen een hogere tolerantie verwacht kan worden gelet op hun zonevreemde woonst in agrarisch gebied.

Met betrekking tot de stofhinder, ammoniakemissie, geur- en geluidshinder somt de verzoekende partij op welke maatregelen genomen zijn om de hinder tot een minimum te beperken.

Doordat de verwerende partij in de bestreden beslissing zonder enig bewijs (met uitzondering van een foto van de tussenkommende partijen) een weigeringsmotief poneert met betrekking tot de natuurwaarden dat stelt dat er beschermde diersoorten aanwezig zijn op het perceel, schendt zij volgens de verzoekende partij kennelijk het zorgvuldigheidsbeginsel, alsook het formele en materiële motiveringsbeginsel.

Aangaande de weigeringsmotieven die betrekking hebben op de visuele, geur- en geluidshinder, voert de verzoekende partij aan dat de verwerende partij niet duidelijk maakt uit welk document zij deze hinderaspecten meent af te leiden. Zij gaat ook voorbij aan het gegeven dat de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar de maximale clustering en het materiaalgebruik niet storend vindt. De verwijzing naar het groot aantal dieren betreft volgens de verzoekende partij een louter blote bewering en is onvoldoende en in tegenspraak met de verleende adviezen en het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Minstens blijkt uit deze motivering niet in hoeverre de normale tolerantiedrempel overschreden wordt.

Beoordeling door de Raad

1.

Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenend bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken en dient rekening te houden met de ingediende bezwaren en adviezen.

De beoordeling in het licht van de goede ruimtelijke ordening wordt voor zover noodzakelijk of relevant beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 VCRO.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheids-toezicht is hij wel bevoegd om na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Wanneer door het vergunningverlenend bestuursorgaan andersluidend wordt geoordeeld dan de doorheen de administratieve procedure uitgebrachte adviezen, of, indien tijdens deze procedure bezwaren en opmerkingen geformuleerd zijn aangaande een relevant en te beoordelen aspect, geldt het principe dat het vergunningverlenend bestuursorgaan des te zorgvuldig moet motiveren waarom zij tot een andere besluitvorming komt.

Dit is des te meer het geval wanneer zoals *in casu* het verslag van de provinciale stedenbouwkundig ambtenaar andersluidende motieven of vaststellingen bevat. De verwerende partij dient weliswaar niet te antwoorden op alle argumenten en bezwaren die tijdens het administratief beroep aangebracht worden, maar indien zij meent te moeten afwijken van het verslag van de provinciale stedenbouwkundig ambtenaar, dat als een onafhankelijk syntheseadvies moet beschouwd worden, moet zij minstens de andersluidende elementen in dit verslag ontmoeten en motiveren waarom zij een andere mening toegedaan is. Op straffe van schending van het zorgvuldigheidsbeginsel dient zij haar (andersluidende) beoordeling te baseren op een eigen onderzoek en feitenvinding.

2.

De verwerende partij motiveert de onverenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening als volgt:

“ ...

De aanvraag voorziet geclusterde bebouwing maar de omvang van de constructies verstoort de aanwezige natuurwaarden.

De loodsen (eieropslag en droogtunnel / mestverwerking) worden aan de kippenstal aangebouwd. Hierdoor worden deze functies maximaal geclusterd. De constructies zijn echter van een dergelijke omvang dat de natuurwaarden in het gebied geschaad worden.

In de omgeving van de te bouwen stal worden immers verschillende (beschermde) vogelsoorten waargenomen, waaronder ook foeragerende ooievaars. De bouw van de stal

zal aanleiding geven tot het verdwijnen van deze natuurwaarden of op zijn minst tot een ernstige verstoring ervan.

De omvang van het project veroorzaakt visuele, geluids- en geurhinder.

Door de omvang van de gevraagde constructies zal de aanvraag aanleiding geven tot visuele hinder als gevolg van de landschappelijke ontwaarding van het projectgebied. Door het grote aantal dieren dat op de voorziene locatie zal gehouden worden zal dit aanleiding geven tot geluidshinder voor de beroepers waarvan sommigen zich op een afstand van slechts 100m (woonfunctie) bevinden.

*De concentratie van een dergelijk groot aantal dieren in een stal zal voor de beroepers ook aanleiding geven tot geurhinder. De dichtsbij gelegen woning bevindt zich immers op een afstand van circa 100m, waardoor deze negatieve effecten van geurhinder zal ondervinden.
...*

3.1

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar stelt in zijn verslag het volgende :

“ ...

De aanvraag voorziet geclusterde bebouwing waardoor het ruimtebeslag aanvaardbaar is.

De loodsen (eieropslag en droogtunnel / mestverwerking) worden aan de kippenstal aangebouwd. Hierdoor worden deze functies maximaal geclusterd en is het ruimtebeslag tot een minimum herleid. De aanleg van verharding blijft ook in verhouding staan tot de aangevraagde bebouwing. De verharding wordt grotendeels uitgevoerd in waterdoorlatende materialen.

De constructies zijn op ruime afstand ingeplant van de woningen in de omgeving. De hinder blijft aanvaardbaar.

De minimale afstand van de kippenstal tot de omliggende bebouwing (woonfunctie) bedraagt circa 100m. Mogelijke hinder kan enkel veroorzaakt worden door de stalling. De woningen in de omgeving bevinden zich op een voldoende ruimte afstand om in alle redelijkheid aan te nemen dat er geen hinder te verwachten valt.

*De (beboste) percelen die gebruikt worden voor de vrije uitloop van de kippen veroorzaken geen hinder naar de omgeving toe. De percelen ondergaan geen ontbossing in de letterlijke zin, wel worden ingrepen gepland die wettelijk een boscompensatie vereisen. Dit argument uit het beroepschrift kan bijgevolg niet weerhouden worden.
...”*

De verwerende partij die, zoals blijkt uit het hierboven vermelde citaat, in de bestreden beslissing tot een andersluidende conclusie komt dan de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, neemt een niet evidente beslissing, waardoor grotere eisen worden gesteld aan de verplichting tot formele motivering en zorgvuldigheid, in het bijzonder met betrekking tot de aspecten die tot uiting kwamen in het gunstig advies.

4.2

In verband met de aspecten van geluids- en geurhinder stelt de verwerende partij dat gelet op het groot aantal dieren en de afstand van slechts 100 m tot de dichtstbij gelegen woning er negatieve effecten zullen zijn voor de omwonenden.

De Raad stelt vast dat deze beoordeling van de hinderaspecten niet volstaat in het licht van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. Door enkel op zeer algemene wijze te vermelden dat er een groot aantal dieren op de locatie gehouden zullen worden, blijkt niet waarom de verwerende partij net tot de tegenovergestelde conclusie komt dan de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar omtrent de aanwezigheid van geur- en geluidshinder op de op circa 100 meter gelegen woonfunctie.

Daarenboven oordeelt de verwerende partij dat gelet op de gunstige beoordeling van de dienst MER omtrent de ontheffingsaanvraag het voorgenomen project geen aanzienlijke milieugevolgen kan bevatten. Hoewel de aanzienlijke milieugevolgen niet automatisch kunnen gelijkgesteld worden met mogelijke hinderaspecten in het kader van de goede ruimtelijke ordening, dient de verwerende partij in elk geval duidelijk te motiveren hoe zij tot een dergelijke conclusie komt, die minstens op het eerste gezicht afwijkt van de gunstige MER-beoordeling.

Evenmin blijkt uit de motivering in de bestreden beslissing dat de vastgestelde geluids- en geurhinder de normaal te verwachten hinder in agrarisch gebied zal overstijgen. De Raad merkt op dat in agrarisch gebied zone-eigen agrarische activiteiten primeren boven de woonfunctie en dat hiermee gepaard gaande normale hinderaspecten op dit niveau moeten beoordeeld worden, met dien verstande dat van de verzoekende partij als aanvrager van de vergunning mag verwacht worden dat zij alle normale voorzorgsmaatregelen zal nemen om eventuele hinder tot een aanvaardbaar niveau te herleiden. Uit de bestreden beslissing blijkt echter niet afdoende waarom er een zodanige hinder zal veroorzaakt worden dat zij volgens de verwerende partij op een dergelijke locatie als onaanvaardbaar moet beschouwd worden.

4.3

De omvang van de constructies geeft volgens de verwerende partij aanleiding tot visuele hinder als gevolg van de landschappelijke ontwaarding. De verwerende partij leidt met andere woorden het bestaan van visuele hinder af uit het esthetisch criterium in het kader van de tweevoudige toets ingevolge de ligging in het bestemmingsgebied landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Uit de samenlezing van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit volgt dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst: 1) een planologisch, hetwelk veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en 2) een esthetisch, hetwelk inhoudt dat de bedoelde werken in overeenstemming moeten kunnen worden gebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap.

De motivering uit de bestreden beslissing dat de omvang van de gevraagde constructies aanleiding geeft tot visuele hinder en dus tot landschappelijke ontwaarding van het projectgebied is een inhoudsloze en nietszeggende stijlfomule die voor eender welke stedenbouwkundige aanvraag zou kunnen gelden en waaruit niet blijkt op welke wijze de gevraagde constructies afbreuk doen aan de schoonheidswaarde van het landschappelijk waardevol gebied. De motivering van de bestreden beslissing maakt evenmin duidelijk wat concreet de te beschermen natuur- of landschapswaarden van de omgeving zijn waaraan de aanvraag afbreuk zou doen. Dat klemmt nog meer in het licht van de vaststelling dat de verzoekende partij in de administratieve

beroepsprocedure concrete argumenten aangeeft waarom het project volgens haar in overeenstemming is met de schoonheidswaarde van het landschap.

Het komt de verwerende partij toe uitdrukkelijk te motiveren waarom zij in deze en op grond van eigen feitenvinding afwijkt van het gunstig verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar die het ruimtebeslag als aanvaardbaar beschouwt.

4.4

In de bestreden beslissing maakt de verwerende partij gewag van het feit dat de bouw van de stal aanleiding zal geven tot het verdwijnen, minstens ernstig verstoren, van de aanwezige natuurwaarden, afgeleid uit de waarneming van verschillende (beschermd) vogelsoorten.

De verzoekende partij geeft aan dat deze overweging gesteund is op eenzijdige en niet bewijskrachtige stukken van de tussenkommende partijen.

De verwerende partij beschikt over een eigen onderzoeksplicht om op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel de aanwezigheid van beschermde diersoorten, opgenomen in bijlage I van het Soortenbesluit, naar aanleiding van de ingediende beroepsgrievens na te gaan.

Het zorgvuldigheidsbeginsel verplicht de overheid zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van een beslissing en ervoor te zorgen dat de juridische en feitelijke aspecten van het dossier deugdelijk geïnventariseerd en gecontroleerd worden, zodat de overheid met kennis van zaken kan beslissen.

De bewering van de tussenkommende partij omtrent de aanwezigheid van beschermde vogelsoorten gaat in tegen de vaststellingen in de aanvraag tot ontheffing van de MER-plicht, de ontheffingsbeslissing van de dienst MER van 21 december 2015, het advies van het agentschap voor Natuur en Bos en het advies van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar.

In dergelijk geval volstaat de overweging van de verwerende partij niet waarbij zij vaststelt dat de bouw van de stal aanleiding zal geven tot het verdwijnen of ernstig verstoren van de aanwezigheid van beschermde vogelsoorten. Dit geldt in voorliggend geval onder meer, gezien de tussenkommende partijen zich enkel steunen op foto's waaruit noch het tijdstip noch de concrete ligging afgeleid kan worden.

Bovendien is dit weigeringsmotief van de verwerende partij tegenstrijdig met haar eerdere overweging dat het project duidelijk is beschreven in de ontheffingsaanvraag en de milieueffecten afdoende aan bod komen. Onder meer met betrekking tot het aspect '*fauna en flora*' stelt de verwerende partij dat er geen aanzienlijke negatieve effecten te verwachten zijn.

Ook dit weigeringsmotief strijdt met het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel.

5.

De beoordeling en de motivering van de onverenigbaarheid van het aangevraagde project met de goede ruimtelijke ordening kunnen niet volstaan en kunnen niet als afdoende, voldoende concreet en zorgvuldig worden beschouwd. Zoals uit bovenstaande overwegingen blijkt, is de onwettigheid van de vier weigeringsmotieven vastgesteld.

Het middel is gegrond.

VII. KOSTEN

1.

De verzoekende partij vraagt om een rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van het maximumbedrag van 1.400 € ten laste te leggen van de verwerende partij omdat de bestreden beslissing op een onzorgvuldige en tergende wijze is opgesteld.

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

Artikel 21, §7 DBRC-decreet bepaalt dat de Raad op verzoek een rechtsplegingsvergoeding kan toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en erelonen van de advocaat van de partij die ten gronde in het gelijk gesteld wordt.

In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij aanvoert, heeft de rechtsplegingsvergoeding geen sanctionerend karakter. Een verhoging van de rechtsplegingsvergoeding mag dus niet als middel worden aangewend om onwettige beslissingen te bestraffen. Er is geen reden om af te wijken van het basisbedrag van 700 €.

2.

De Raad is van oordeel dat het passend voorkomt om het rolrecht van de tussenkomende partijen niet ten laste van de verzoekende partij te leggen aangezien de tussenkomende partijen zelf beslissen om al dan niet tussen te komen in een procedure. Bovendien bestaat het risico dat door de tenlastelegging aan de verzoekende partij van de kosten van de tussenkomst het recht op toegang tot de rechter onredelijk wordt bezwaard.

De verzoekende partij kan moeilijk inschatten hoeveel partijen er zullen tussenkomen in de procedure. Door de kosten van de tussenkomst ten laste te leggen van de verzoekende partij, bestaat het risico dat ze financieel wordt afgeschrikt om een beroep in te stellen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Jozef VAN LOMMEL en de heer Paul THIJS is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 21 december 2017, waarbij aan de verzoekende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor het bouwen van een bio-legkippenstal, ontbossen van de percelen 200A en 213A en het aanleggen van een erfverharding op de percelen gelegen te 2200 Herentals, Hulzen 5 en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie B, nummers 228F, 228 E, 228 D, 213A, 200A en 229C.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van onder meer de tussenkomende partijen en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep bestaande uit het rolrecht van de verzoekende partij, bepaald op 200 euro en de rechtsplegingsvergoeding, bepaald op 700 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, ten laste van de tussenkomende partijen elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 21 mei 2019 door de zevende kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de zevende kamer,

Kengiro VERHEYDEN

Marc VAN ASCH